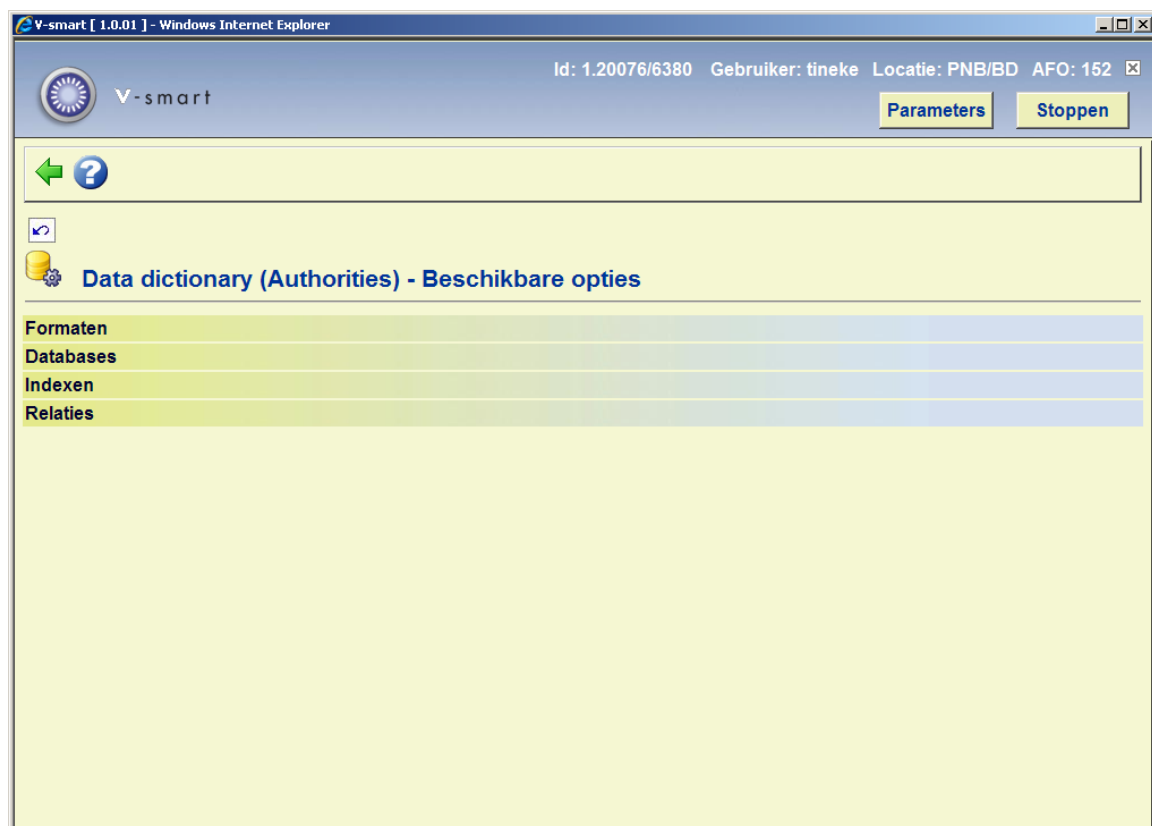

AFO 152 - Data dictionary voor autoriteiten

152.1 Het authority-formaat

In een authorityformaat wordt vastgelegd welke velden onderdeel kunnen uitmaken van een authorityrecord, welke subvelden elk van de velden hebben, wat de kenmerken van de velden en subvelden zijn, enzovoort.

Na het kiezen van deze AFO verschijnt een menu:

De opties worden in de volgende paragrafen beschreven.

152.2 Algemene kenmerken van een formaat

Kies AFO 152 en vervolgens **Formaten**, en u ziet de lijst van authorityformaten die in uw systeem gedefinieerd zijn:

Nr	Formaat	In gebruik	Verwoording
☒	1 AuthorityList	Ja	Smart formaat voor lijsten
☐	2 MARC21/A	Ja	MARC 21 Authority Format
☐	3 SmartAuthorities	Ja	Smart formaat voor authorities
☐	4 SmartKeywords	Ja	Smart formaat meertalige trefwoorden
☐	5 SmartThesaurus	Ja	Smart formaat voor thesauri
☐	6 UniMarc/A	Ja	UniMarc/A formaat

Elk van deze formaten heeft een set van algemene kenmerken. Deze algemene kenmerken kunt u zien als u klikt op het pictogram **Bekijk kenmerken van formaat**.

Deze algemene kenmerken kunt u wijzigen met het pictogram **Wijzigen alle kenmerken**.

In het dialoogvenster dat hieronder is afgebeeld kunt u de algemene kenmerken van het formaat wijzigen. In het algemeen is het overigens niet nodig dat te doen. Alleen als u een compleet eigen formaat gaat ontwerpen is dit natuurlijk wel van belang.

V-smart [1.0.01] - Windows Internet Explorer

Id: 1.20076/6380 Gebruiker: tineke Locatie: PNB/BD AFO: 152

V-smart Parameters Stoppen

Kenmerken van het formaat smartauthorities

Nr	Kenmerk	Waarde	Bijzondere regels
FORMAAT			
☐ 1	Standaard authority list view	CodeAndWording	
☐ 2	Identificatie	SmartAuthorities	
☐ 3	In gebruik / actief	Ja	
☐ 4	Label	Smart Authorities	
☐ 5	Default taal		
☐ 6	Talen in formaat		
☐ 7	Verwoording	Smart formaat voor authorities	
VELD			
☐ 8	Formaat van de identificatie	3N	
☐ 9	Volgorde van de velden		
☐ 10	Technisch maximum voor herhaalbare velden	999	
RECORD			
☐ 11	Formaat van de identificatie	1.N	
SUBVELD			
☐ 12	Formaat van de identificatie	1AN	

De betekenis van elk van deze velden is als volgt:

Kenmerk	Betekenis
Standaard authority list view	De wijze waarop <i>authority lists</i> worden gepresenteerd. U kunt kiezen tussen allen de code, of de code en de verwoording.
Identificatie	De naam van het formaat. Deze kunt u niet meer wijzigen nadat het formaat is gecreëerd.
In gebruik / actief	Een vinkje geeft aan dat het formaat kan worden gebruikt. Voor een inactief formaat kunt u geen databases maken
Formaat label	De naam van het formaat zoals die in lijsten e.d. wordt gepresenteerd. Het label kunt u wel veranderen, i.t.t. tot de identificatie.
Default taal van het formaat	De taal die zal worden gehanteerd als catalogiseertaal in bepaalde gevallen waar niet specifiek een taal kan

	worden ingesteld.
Talen die in het formaat gebruikt kunnen worden	<p>V-smart ondersteunt meertalige velden; meertalige trefwoordvelden bijvoorbeeld. Hier stelt u in welke talen dat kunnen zijn.</p> <p>(In de huidige versie, 1.3.02 build 4, is de meertaligheid nog niet volledig aanwezig)</p>
Verwoording van het formaat	Een vrije tekst die het formaat omschrijft.
Formaat van de identificatie op veldniveau	Hier kunt u bepalen op welke manier de naamgeving van de velden plaatsvindt. De aanduiding in het voorbeeld (3N) betekent drie numerieke tekens (cijfers).
Volgorde van de velden	Dit kan worden gebruikt om een specifieke, verplichte veldvolgorde te bepalen voor het formaat. Deze volgorde wordt toegepast bij het opslaan van records, zelfs als het gebruikte template een andere volgorde is gedefinieerd.
Technisch maximum voor herhaalbare velden	Herhaalbare velden zijn in principe "oneindig" vaak herhaalbaar, maar in technische zin is er wel degelijk een maximum; dat maximum staat hier ingesteld.
Formaat van de recordidentificatie	<p>Records in de database hebben een identificatie. Vaak is dat een nummer. Op welke wijze die identificatie plaatsvindt is hier ingesteld. Het voorbeeld (1.N) betekent 1 tot een oneindig aantal numerieke tekens: een getal dus.</p> <p>Als u hier zou invullen: 1.4N dan betekent dat, dat het aantal cijfers waarmee een record wordt geïdentificeerd maximaal 4 cijfers mag bevatten. U zou dus dan niet meer dan 9999 records kunnen invoeren, want 9999 is het hoogste getal waarmee een record kan worden geïdentificeerd.</p>
Formaat van de identificatie op subveldniveau	De identificatie van de subvelden kunt u ook op vergelijkbare wijze bepalen als de identificatie van de velden. In het voorbeeld staat: 1AN wat betekent: 1 teken van het type alfanumeriek of numeriek.

152.2.1 De velden

Als voorbeeld ziet u hierbij de lijst van velden van het Smart authority formaat. Een authorityformaat beschrijft hoe de velden van een individuele authority eruit kunnen zien. Het bibliografische smartformaat kent vier bijbehorende authority-formaten:

- Het SmartAuthorities-formaat: Dit wordt gebruikt voor het opslaan van de zogenaamde uitgebreide authorities als auteur, trefwoord etc. Dit formaat heeft de mogelijkheid om meerdere velden bij een authority te kunnen opslaan; b.v. een trefwoord kan uit meerdere velden met geledingen bestaan, en een auteur uit voor- en achternaam.
- Het Authoritylist-formaat: Dit is een eenvoudig lijstformaat voor termen die alleen uit een code- en een verwoordingsveld bestaan, bijvoorbeeld de materiaalaanduiding.
- Het SmartKeywords-formaat: Dit formaat kent weer meerdere subvelden net als het uitgebreide authorityformaat, maar in dit geval hebben ze ook een veld per taal om meertalige trefwoorden mogelijk te maken.
- Het SmartThesaurus-formaat: Een speciaal formaat voor thesaurustermen met de daarvoor vereiste velden als “breder term”, “nauwere term” etc.

Voor een trefwoord kan dit veld volgens onderstaand Smartauthoritiesformaat bijvoorbeeld bestaan uit een 220 veld met de term, een 520 veld met een zie-ook-verwijzing naar een ander trefwoord en een 300 veld met opmerkingen.

V-smart [1.0.01] - Windows Internet Explorer

Id: 1.20076/6380 Gebruiker: tineke Locatie: PNB/BD AFO: 152

V-smart Parameters Stoppen

Velden bij het formaat 'smartauthorities'

Nr	Veld	Verwoording	Type	Verpl.	Max.	In gebruik	Subvelden	Regels	
☐	1	200	Persoonsnaam	Text	Nee	1	Ja	\$a,\$b,\$c,\$d,\$f	Nee
☐	2	210	Corporatieve auteur	Text	Nee	1	Ja	\$a,\$b,\$c,\$f	Nee
☐	3	220	Trefwoord	Text	Nee	1	Ja	\$a,\$b,\$c,\$d,\$e	Nee
☐	4	230	Classificatiecode	Text	Nee	1	Ja	\$a,\$b	Nee
☐	5	240	Uniforme titel	Text	Nee	1	Ja	\$a,\$b,\$c,\$d,\$e,\$f,\$g	Nee
☐	6	300	Opmerkingen	Text	Nee	999	Ja	\$a	Nee
☐	7	400	Zie verwijzing vanaf : persoonsnaam	Text	Nee	999	Ja	\$3,\$a,\$b,\$c,\$d,\$f	Nee
☐	8	410	Zie verwijzing vanaf : corporatieve auteur	Text	Nee	999	Ja	\$3,\$a,\$b,\$c,\$f	Nee
☐	9	420	Zie verwijzing vanaf : trefwoord	Text	Nee	999	Ja	\$3,\$a,\$b,\$c,\$d,\$e	Nee
☐	10	430	Zie verwijzing vanaf : classificatiecode	Text	Nee	999	Ja	\$3,\$a,\$b	Nee
☐	11	440	Zie verwijzing vanaf : uniforme titel	Text	Nee	999	Ja	\$3,\$a,\$b	Nee
☐	12	500	Zie ook verwijzing : persoonsnaam	Text	Nee	999	Ja	\$3,\$a,\$b,\$c,\$d,\$f	Nee
☐	13	510	Zie ook verwijzing : corporatieve auteur	Text	Nee	999	Ja	\$3,\$a,\$b,\$c,\$f	Nee
☐	14	520	Zie ook verwijzing : trefwoord	Text	Nee	999	Ja	\$3,\$a,\$b,\$c,\$d,\$e	Nee
☐	15	530	Zie ook verwijzing : classificatiecode	Text	Nee	999	Ja	\$3,\$a,\$b	Nee
☐	16	540	Zie ook verwijzing : uniforme titel	Text	Nee	999	Ja	\$3,\$a,\$b	Nee
☐	17	700	Zie verwijzing : persoonsnaam	Text	Nee	999	Ja	\$3,\$a,\$b,\$c,\$d,\$f	Nee
☐	18	710	Zie verwijzing : corporatieve auteur	Text	Nee	999	Ja	\$3,\$a,\$b,\$c,\$f	Nee
☐	19	720	Zie verwijzing : trefwoord	Text	Nee	999	Ja	\$3,\$a,\$b,\$c,\$d,\$e	Nee
☐	20	730	Zie verwijzing : classificatiecode	Text	Nee	999	Ja	\$3,\$a,\$b	Nee
☐	21	740	Zie verwijzing : uniforme titel	Text	Nee	999	Ja	\$3,\$a,\$b	Nee

Velden op het scherm

Nr.: Het volgnummer in deze lijst. Dit volgnummer zegt overigens niets over de formaatstructuur.

Veld: De gecodeerde naam van de velden. In het Smart-, MARC21-, en Unimarc-formaat bestaan deze codes uit drie cijfers, en hebben de velden dus de namen 001 t/m 999.

Verwoording: De verwoording van de velden.

Type: De aanduiding van het veldtype. In veel gevallen zal dit het type "Text" zijn, maar het kan ook één van de andere 11 types zijn die in V-smart mogelijk zijn.

Verpl.: De aanduiding of het veld wel of niet verplicht moet worden ingevuld binnen een record.

Max.: Het maximaal aantal malen dat het veld mag voorkomen binnen een record.

In gebruik: De aanduiding of het veld in gebruik is. U kunt met dit kenmerk een veld dus buiten gebruik stellen zonder het veld te hoeven verwijderen uit het formaat.

Subvelden: Een opsomming van de subvelden binnen elk van records. Subvelden hebben gecodeerde namen die bestaan uit een cijfer of letter, voorafgegaan door een \$-teken.

Regels: Aan ieder veld kunnen regels worden gekoppeld zoals bijvoorbeeld “als veld X bestaat dan is dit veld verplicht”, etc. Diverse veelgebruikte formaten zoals bijvoorbeeld het Marc21-formaat hebben dit soort regels in gebruik.

De kenmerken van een veld kunt u wijzigen door op het pictogram **Bekijken kenmerken van veld** te klikken.

152.2.2 De kenmerken van een veld

Als u klikt op het pictogram voor de kenmerken van het veld, verschijnt een venster met 30 verschillende kenmerken van het betreffende veld. Hieronder ziet u dat venster afgebeeld voor veld 220 (trefwoord):

V-smart | 1.0.01 - Windows Internet Explorer

V-smart Id: 1.20076/6380 Gebruiker: tineke Locatie: PNB/BD AFO: 152

Parameters Stoppen

Kenmerken van het veld '220' bij formaat 'smartauthorities'

Nr	Kenmerk	Waarde	Bijzondere regels
ALGEMEEN			
☐	1	Commentaar en opmerkingen	
☐	2	Data-type	Text
☐	3	Definitie	Contient, sous sa forme de vedette; le nom générique d'une famil ...
☐	4	Voorbeelden	
		Identificatie	220
☐	5	In gebruik / actief	Ja
☐	6	Interpunctie achter veld	Nee
☐	7	Interpunctie voor veld	Nee
☐	8	Label	220
☐	9	Taalafhankelijk	Nee
☐	10	Verplicht	Nee
☐	11	Maximum aantal	1
☐	12	Minimum aantal	0
☐	13	Standaard-veld	Ja
☐	14	Unieke waarde	Nee
☐	15	Verwoording	Trefwoord
FORMAAT			
☐	16	Rechts gealigneerd	Nee
☐	17	Default	
☐	18	'Vul-karakter'	
☐	19	Vaste lengte	Nee
☐	20	Formaat-patroon	Nee
☐	21	Formaat-test	Nee
☐	22	Gegeneerde data	Nee
☐	23	Maximale lengte	Nee
☐	24	Minimale lengte	Nee
☐	25	Wijzigen toegestaan	Ja
☐	26	Geldige waarden	Nee
RELATIES			
☐	27	Relatie naar (default)	
☐	28	Authority aanmaak profiel(en)	
☐	29	Volgorde van subvelden	
☐	30	Gerelateerde velden	
☐	31	Viewer	
☐	32	Viewer tabel	

152.2.3 De subvelden en de kenmerken ervan

Het venster met de subvelden van een bepaald veld ziet eruit als in het volgende voorbeeld hieronder:

Nr	Subveld	Verwoording	Type	Verpl.	Max.	In gebruik
☐ 1	\$a	Hoofd geleding	Text	Ja	1	Ja
☐ 2	\$b	Overige geleding	Text	Nee	1	Ja
☐ 3	\$c	Vorm geleding	Text	Nee	1	Ja
☐ 4	\$d	Geografische geleding	Text	Nee	1	Ja
☐ 5	\$e	Chronologische geleding	Text	Nee	1	Ja

Als u dubbelklikt op een van de subvelden in de lijst, verschijnt een overzicht van de kenmerken van dat subveld. De kenmerksoorten van de subvelden zijn dezelfde als die van de kenmerksoorten van de velden. Het wijzigen ervan gaat ook op dezelfde manier. Doorgaans volgen de subvelden van een authority dezelfde structuur als de tegenhanger in de bibliografische velden.

152.3 Element/Groepsprofielen

In het overzichtsscherm van een formaat in AFO 152 vindt u het icoon, Element/Groep profielen (EG). Net als bij de bibliografische formaten kunnen ook voor authorities deze profielen worden aangemaakt voor een uniforme display van gegevens in diverse AFO's. Raadpleeg de helpfunctie bij AFO 151 voor meer informatie over element/groepsprofielen.

152.4 Databases

Als u kiest voor de tweede optie uit het hoofdmenu van AFO 152, Databases, dan verschijnt een overzicht van de authoritydatabases die reeds zijn gedefinieerd:

V-smart [1.0.01] - Windows Internet Explorer

Id: 1.20076/6380 Gebruiker: tineke Locatie: PNB/BD AFO: 152

Parameters Stoppen

Gedefinieerde authority databases

Nr.	Database Id	Verwoording	Formaat	In gebruik	
☐	1	4	Personele auteurs	SmartAuthorities	Ja
☐	2	5	Corporatieve auteurs	SmartAuthorities	Ja
☐	3	6	UDC	SmartAuthorities	Ja
☐	4	7	Dewey	SmartAuthorities	Ja
☐	5	8	SISO	SmartAuthorities	Ja
☐	6	9	Genres	SmartAuthorities	Ja
☐	7	10	Niveau (graad, AVI)	SmartAuthorities	Ja
☐	8	11	Codes muziek	SmartAuthorities	Ja
☐	9	12	Eigen code systeem	SmartAuthorities	Ja
☐	10	13	PIM-rubrieken	SmartAuthorities	Ja
☐	11	14	Trefwoord volwassenen	SmartAuthorities	Ja
☐	12	15	Themafrefwoord volwassenen	SmartAuthorities	Ja
☐	13	16	Trefwoord jeugd	SmartAuthorities	Ja
☐	14	17	Groepstrefwoord jeugd	SmartAuthorities	Ja
☐	15	18	Trefwoord muziek	SmartAuthorities	Ja
☐	16	19	Trefwoord overig	SmartAuthorities	Ja
☐	17	20	PIM trefwoord	SmartAuthorities	Ja
☐	18	21	Themaplaatsing	SmartAuthorities	Ja
☐	19	22	Trefwoord	SmartAuthorities	Ja
☐	20	23	Uniforme Titel	SmartAuthorities	Ja
☐	21	28	OpenURL genre	AuthorityList	Ja
☐	22	29	Algemene Materiaalaanduiding	AuthorityList	Ja
☐	23	30	Taal codes	AuthorityList	Ja
☐	24	31	Uitgevers	AuthorityList	Nee
☐	25	32	Functiecodes	AuthorityList	Ja
☐	26	100	Alphabet Titre	AuthorityList	Ja
☐	27	101	Altitude	AuthorityList	Ja
☐	28	102	Conservation Reliure	AuthorityList	Ja
☐	29	103	Doc Anciens Reliure	AuthorityList	Ja
☐	30	104	Doc Anciens Ouvrage	AuthorityList	Ja
☐	31	105	religieus	AuthorityList	Ja

U kunt met het icoon **Nieuw bestand** een nieuwe database toevoegen. Als u dat doet, verschijnt het volgende dialoogvenster:

V-smart [1.0.01]

Nieuwe bestand

Nummer
 Naam
 Directorie
 Formaat
 Bestands type
 Lijst authority
 Uitgebreide authority
 Thesaurus
 Commentaar en notities
 Record teller
 In gebruik
 Aantal kopieën opslaan
 Inclusief archiefbestand
 Administratieve info toegestaan
 Nieuw record maken toegestaan
 Genormaliseerde vorm in hoofdletters
 Genormaliseerde vorm met diacrieten
 Controleer op 'near matches' [alleen auteurs]
 Antwoorden opslaan als default

De kenmerken van een authority database in AFO 152:

Kenmerk	Betekenis
Nummer	Het database identificatienummer. Het bestand met nummer 1 is altijd een systeembestand, de eerste nieuwe database krijgt dus nummer 2 enzovoort. Bij het creëren van een nieuwe database wordt dit nummer automatisch ingevuld; het is aan te raden dit nummer niet te wijzigen alhoewel dat wel zou kunnen in dit venster.
Naam	Een naam voor de database die de inhoud kort beschrijft.
Directory	De directory (<i>namespace</i> geheten binnen de Caché database server) waar de database moet worden opgeslagen. U kunt een andere directory/namespace kiezen dan de huidige namespace, maar dan moet die namespace wel een correcte V-smart namespace zijn.
Formaat	Het authority formaat voor de database.

Bestandstype	Om te bepalen of dit bedoeld is voor een lijst, uitgebreide authorities of een thesaurus (zie paragraaf 152.2.1 voor een toelichting).
Commentaar en notities	Vrije tekst
Record teller	<p>Dit is een volgnummer voor de authority records in de database. De teller zal voor een nieuwe database altijd op 0 staan. Nadat de database in gebruik is genomen en gevuld met record ziet u de teller oplopen. Op deze plaats is het mogelijk de teller aan te passen.</p> <p>Waarschuwing: verander de teller nooit van een database die in gebruik is zonder vooraf overleg met de helpdesk.</p>
In gebruik	Zolang dit kenmerk niet is aangevinkt kan de database niet in gebruik worden genomen. U kunt ook later een reeds gebruikte database buiten gebruik stellen zonder hem fysiek te moeten verwijderen.
Aantal kopieën opslaan	Van een gewijzigd authority record kunnen eerdere versies worden bewaard. Het aantal versies dat wordt bewaard kan hier worden gedefinieerd.
Inclusief archiefbestand	Als een authority record wordt geschrapt, en de parameter "Inclusief archiefbestand" staat op <i>Ja</i> , dan wordt de laatste versie van het record bewaard in het archiefbestand.
Administratieve informatie toegestaan	Voor authority records moet deze parameter op <i>Nee</i> staan.
Nieuw record maken toegestaan	Mogen er nieuwe authorities in deze database worden aangemaakt
Genormaliseerde vorm in hoofdletters	Voor de indexen worden de termen genormaliseerd, dwz interpunctie verwijderd en eventueel omgezet naar hoofdletters.
Genormaliseerde vorm met diacrieten	Diacrieten wel of niet opslaan in de genormaliseerde vorm. Indien u hier voor kiest worden Boll en Böll

	twee verschillende auteurs in de database.
Controleer op near matches	<p>Wanneer een nieuwe authority wordt ingevoerd bij het titelbeschrijven in 111 of het authoritybeheer in 113 kan het systeem controleren of er al soortgelijke termen in de database aanwezig zijn. De gebruiker krijgt dan een waarschuwing om eventuele verdubbelingen te voorkomen.</p> <p>Dit geldt alleen voor databases met auteursnamen.</p>

Nadat u bovenstaande definitie heeft opgeslagen dient u deze definitie opnieuw op te roepen door deze database te selecteren uit de lijst en te klikken op het icoon **Bekijken/wijzigen bestand**. Nu ziet u nog twee kenmerken.

Opslag data mapping	Dit is niet in gebruik voor authority databases.
Weergave data mapping	Bepaalt de inhoud van een verkorte weergave van een record. Voor elk van de vijf op te geven elementen kan een rij velden of subvelden worden opgegeven. Het eerste gevonden veld in een record uit deze rij wordt dan gebruikt. (Dus als het eerste opgegeven veld niet bestaat, presenteer dan de tweede, is die er ook niet, presenteer dan de derde, etc.)

152.5 Indexen

De authorities kunnen los van bibliografische records worden opgezocht in AFO 111 tijdens het invoeren, in AFO 113 tijdens beheer of in de webopac in een browse zoekactie. In een index worden gegevens opgeslagen zodat snel een koppeling kan worden gevonden naar een authorityrecord waar de gevraagde gegevens in te vinden zijn.

152.5.1 Mechanismesets

Voor het definiëren van indexen kunt u gebruik maken van zogenoemde **mechanismesets**. U kunt daarvoor gebruik maken van voorgedefinieerde mechanismesets. Het is niet mogelijk uw eigen mechanismesets te maken.

Een mechanismeset is een set van indexeringsregels die voor bepaalde soorten velden van toepassing kunnen zijn. Zo ziet de mechanismesets voor woorden er als volgt uit:

1. Verzamel de data uit de velden en subvelden die in aanmerking komen.

2. Verwijder alle interpunctie en zet er een spatie voor in de plaats.
3. Verwijder alle voorlopende spaties, volgs spaties en dubbele spaties.
4. Bepaal wat de individuele woorden zijn.
5. Transformeer diacritieten naar non-diacritien in hoofdletters.
6. Transformeer die woorden naar hoofdletters.
7. Verwijder woorden die in lijst van stopwoorden staan.
8. Bepaald wat de presentatievorm van het woord moet zijn.
9. Creëer automatische referenties voor de termen.

V-smart kent 8 van deze standaard mechanismesets. U kunt ze gebruiken voor het definiëren van uw eigen indexen.

152.5.2 Het maken van een index

In AFO 152 kiest u voor Indexen en klikt u op het pictogram **Nieuwe index**. Een dialoogvenster verschijnt waarin u definieert hoe de index moet worden opgebouwd.

V-smart [2.0] -- Webpage Dialog

Nieuwe index

Indexnaam

Verwoording [dut]

Verwoording [eng]

Verwoording [fre]

Commentaar

Mechanismeset

Authority bestand(en)

- Auteurs - Collectivités et Congrès
- Auteurs - Noms de personnes
- Chronological Subdivision
- Chronological term
- Chronological term (Com info)
- Codes muziek

Zoek directory

Update directory

Beschikbaar voor stafzoekschermb

Combineren meerdere subvelden

Display Bladeren

Gebruikt voor bibliografische bestanden

- Background database 1 for VSMaint1302
- Bibliographic database
- Community Information
- Dublin Core
- M21 Workfile (Marc21 format)
- Reading lists

Uitgezonderde relaties

- [MARC21/A] Added entry : corporate name
- [MARC21/A] Added entry : meeting name
- [MARC21/A] Added entry : personal name
- [MARC21/A] Added entry :

Antwoorden opslaan als default

OK

Annuleer

Help

http://nlbawqavubis/sm200qa/ClientBody.csp?ClientId=1.23001

Local intranet

Geef de index een naam en verwoording; voer optioneel commentaar in.

Eigenschap	Omschrijving
Mechanisme set	Selecteer een mechanismeset die gebruikt moet worden voor het bouwen van deze index. See sectie 152.5.1 voor een toelichting.
Authority bestand(en)	Selecteer de database(s) waarop de index van

	toepassing is.
Zoek directorie	De namespace waarin de index staat die gebruikt wordt voor zoeken. Normailter de default (MASTER) namespace.
Update directorie	De namespace waarin de index gebouwd/herbouwd wordt. Normailter de default (MASTER) namespace.
Beschikbaar voor staf zoekscherm	Geef aan of deze index beschikbaar is voor zoekacties door het personeel (d.w.z. op het standaard zoektabblad in AFO 111, 211, 321, 421 enz.).
Combineren meerdere subvelden	Normaliter wordt er een aparte ingang aangemaakt voor elk gedefinieerd subveld. Als deze optie is aangevinkt, worden alle subvelden gecombineerd tot een enkele ingang.
Display Bladeren	Optioneel kunt u een Element/Groep profiel kiezen dat gebruikt wordt voor presentatie in de resultaatlijst. Dit kan bijv. handig zijn voor classificatie indexen..
Gebruikt voor bibliografische bestanden	Het is mogelijk één of meer bibliografische indexen te selecteren die deze database gebruiken. Normaliter zijn vooro bibliografische databases alleen bibliografische indexen beschikbaar. Met deze optie kunnen authority indexen ook beschikbaar worden gesteld.
Uitgezonderde relaties	Selectie van relatie-types die moeten worden uitgesloten bij de bouw van de index. Dit maakt het bijvoorbeeld mogelijk om een authority index te bouwen uitsluitend op auteurs die als onderwerp gebruikt worden (deze hebben een ander soort relatie-type dan auteurs die als hoofdauteur gebruikt worden).

Let op:

Een nieuw gedefinieerde index wordt niet automatisch gevuld bij het definiëren ervan. Dat gebeurt pas als u nieuwe records maakt of importeert, of als u bestaande records oproept in de editor van AFO 113 en weer bewaart. Een optie om een gehele herindexering uit te voeren vindt u in AFO 158.

Indexen zijn beschikbaar in de V-smart client wanneer de parameter "Beschikbaar voor staf zoekscherf" is aangevinkt. Voor de WebOPAC kunt u apart aangeven of een index beschikbaar is (via de WebOPAC preferences). Dit stelt u in staat verschillende indexen aan te bieden voor personeel en publiek.

152.5.3 Stopwoordenlijsten

Stopwoorden zijn woorden die niet worden geïndexeerd. Tevens worden deze woorden genegeerd wanneer ze worden ingevoerd als onderdeel van een zoekterm.

Stopwoorden kunnen per taal ingesteld worden, aangezien wat in de ene taal een lidwoord is (Frans: "la") in de andere taal een zelfstandig naamwoord kan zijn (Nederlands: "la").

In het Smart formaat controleert het systeem de inhoud van tag 101 om de taal van de publicatie te bepalen. In het MARC21 formaat is dit afhankelijk van de setup van de restrictie index voor taal. Normaliter controleert het systeem eerst het taalveld in tag 008 en daarna tag 041.

Let op

De optie "Niet sorteren" heeft geen functie meer.

Als een stopwoordenlijst eenmaal gedefinieerd is, kan deze geassocieerd worden met een mechanisme set.

152.5.4 Referentielijsten

Referentielijsten worden gebruikt bij de automatische aanmaak van indexterfmen (bijv. voor auteursnamen met voorvoegsels zoals van den broek, 't hart, de la fontaine). De ingangen in deze lijsten zorgen er voor dat er additionele ingangen in de index zijn.

In feite zijn referentielijsten dus het tegenovergestelde van stopwoordenlijsten. Maar: Wanneer er een algemene stopwoordenlijst is waarop het Franse lidwoord "LA" voorkomt, dan zorgt dit er voor dat deze term wordt genegeerd bij het indexeren en zoeken naar 'la maison'. Wanneer er ook een referentielijst voor auteursnamen is waarop ook het Franse lidwoord "LA" voorkomt, dan betekent dit dat u kunt zoeken op de auteur "la fontaine". en deze als gehele term vinden.

Deze zijn ook taalafhankelijk (zie hierboven bij stopwoordenlijsten voor een uitleg).

Als een referentielijst eenmaal gedefinieerd is, kan deze geassocieerd worden met een mechanisme set.

152.5.5 Karakterlijsten

In karakterlijsten kunt u een lijst met karakters definiëren die gebruikt kan worden als onderdeel van een mechanisme set (zie hierboven). Wanneer u de mechanisme lijst ReplaceCharacter gebruikt, dan worden alle karakters gedefinieerd in de lijst vervangen door een spatie. Wanneer u de mechanisme lijst RemoveCharacter gebruikt, dan worden alle karakters gedefinieerd in de lijst verwijderd uit de te indexeren string.

152.6 Relaties

Het vierde onderdeel van AFO 152 is **Relaties**. Een relatie is de koppeling die u kunt aanbrengen tussen een bepaald authorityrecord in de database en een bepaald ander record in dezelfde database.

In tegenstelling tot bibliografische titels is er voor autoriteiten een kleinere set met relaties mogelijk. Het gaat bij het smart formaat voornamelijk om de zie, zie ook en zie vanaf verwijzingen:

Nr.	Relatie type	Id	Reciproke relatie	In gebruik	Selectie relatie type door
☐	1 -- Zie ook (auteur) :	1	-- Zie ook (auteur) :	Ja	gebruik veld code 500
☐	2 -- Zie (auteur) :	2	-- Zie vanaf (auteur) :	Ja	gebruik veld code 700
☐	3 -- Zie vanaf (auteur) :	3	-- Zie (auteur) :	Ja	gebruik veld code 400
☐	4 -- Zie (corporatie) :	4	-- Zie vanaf (corporatie) :	Ja	gebruik veld code 710
☐	5 -- Zie vanaf (corporatie) :	5	-- Zie (corporatie) :	Ja	gebruik veld code 410
☐	6 -- Zie ook (corporatie) :	6	-- Zie ook (corporatie) :	Ja	gebruik veld code 510
☐	7 -- Zie (trefwoord) :	7	-- Zie vanaf (trefwoord) :	Ja	gebruik veld code 720
☐	8 -- Zie vanaf (trefwoord) :	8	-- Zie (trefwoord) :	Ja	gebruik veld code 420
☐	9 -- Zie ook (trefwoord) :	9	-- Zie ook (trefwoord) :	Ja	gebruik veld code 520
☐	10 -- Zie vanaf (code) :	10	-- Zie (code) :	Ja	gebruik veld code 430
☐	11 -- Zie (code) :	11	-- Zie vanaf (code) :	Ja	gebruik veld code 730
☐	12 -- Zie ook (code) :	12	-- Zie ook (code) :	Ja	gebruik veld code 530
☐	13 -- Zie vanaf (titel) :	13	-- Zie (titel) :	Ja	gebruik veld code 440
☐	14 -- Zie (titel) :	14	-- Zie vanaf (titel) :	Ja	gebruik veld code 740
☐	15 -- Zie ook (titel) :	15	-- Zie ook (titel) :	Ja	gebruik veld code 540

Relaties worden altijd twee kanten uit gelegd. Als u bij een term een relatie legt naar een andere term, dan wordt de relatie ook automatisch bij de tweede term verzorgd.

Fietsen zie ook rijwielen: beide termen mogen worden toegekend, als u deze relatie legt bij fietsen, wordt bij rijwielen een zie ook verwijzing naar fietsen gelegd.

Rijwielen zie fietsen: fietsen moet worden gebruikt, wanneer u deze relatie bij rijwielen aanmaakt wordt bij fietsen een zie vanaf verwijzing naar rijwielen gelegd.

Fietsen zie vanaf rijwielen: fietsen moet worden gebruikt, wanneer u deze relatie bij fietsen aanmaakt wordt bij rijwielen een zie verwijzing naar fietsen gelegd.

- **Document control - Change History**

Version	Date	Change description	Author
1.0	May 2008	creation	
2.0	April 2010	new options for indexes; general overhaul part of 2.0.06 updates	